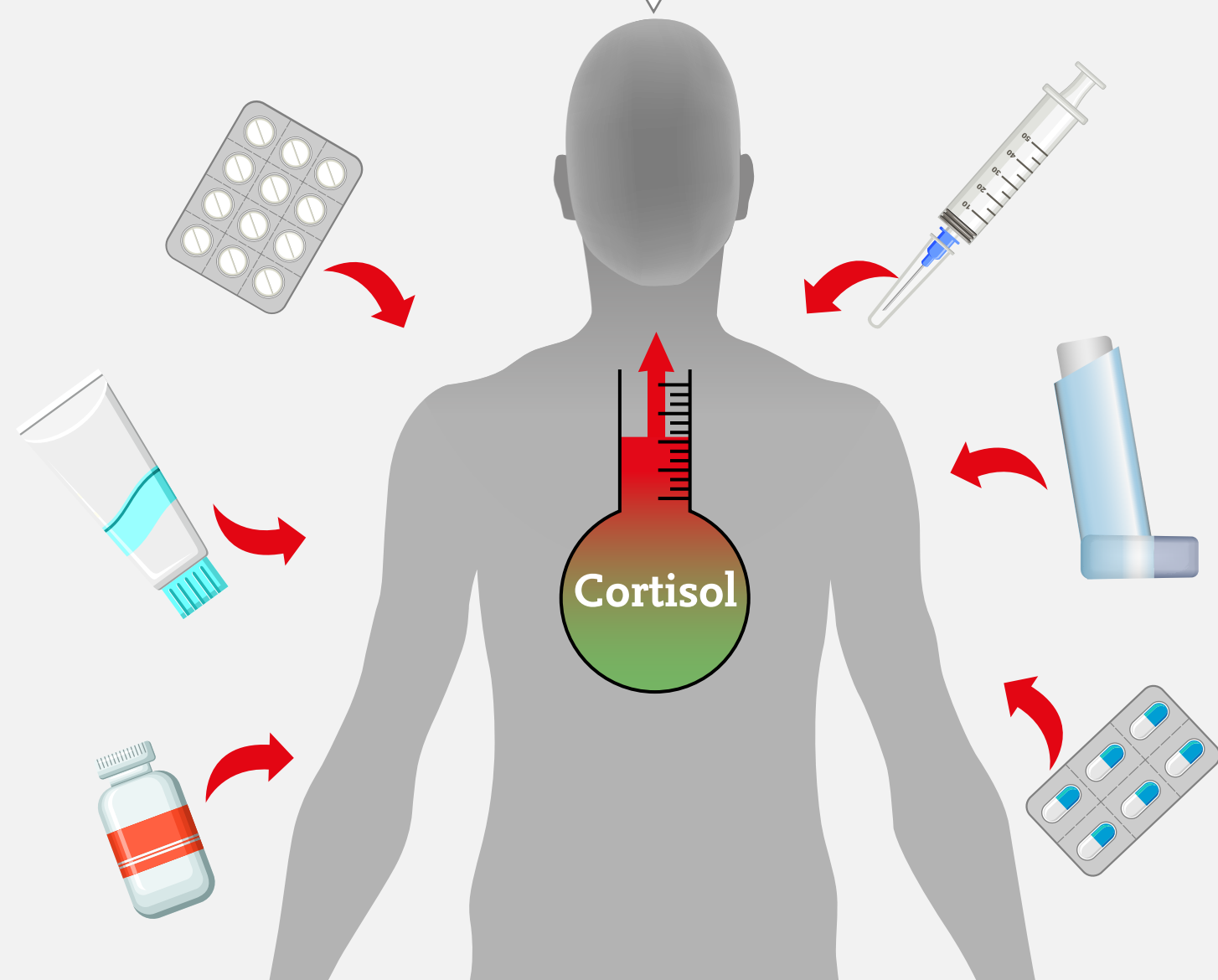

Wat is Cushing?

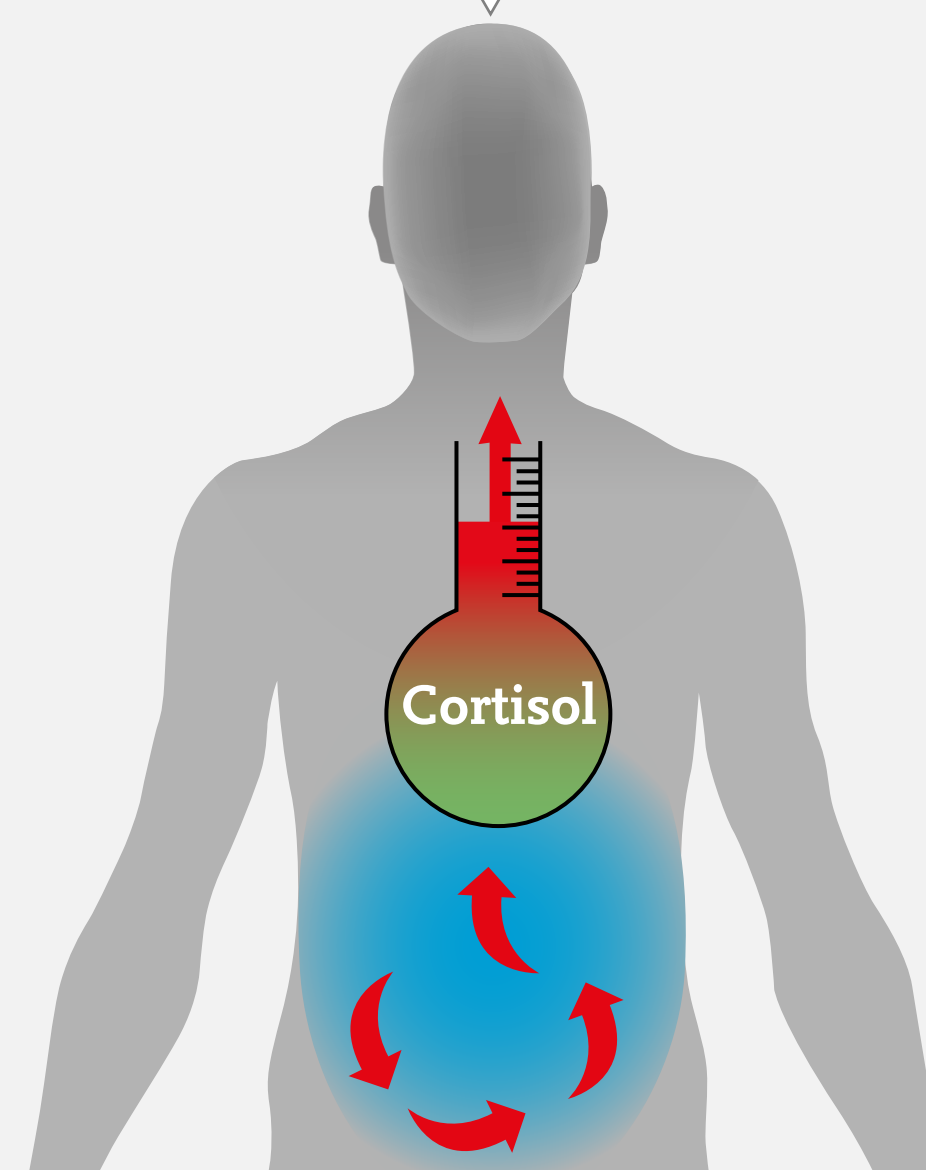
Het syndroom van Cushing is een verzameling van klachten en verschijnselen die aangeven dat er een te hoge hoeveelheid van het bijnierhormoon cortisol in het lichaam aanwezig is.

Er zijn twee vormen van Cushing

Exogene of iatrogene Cushing

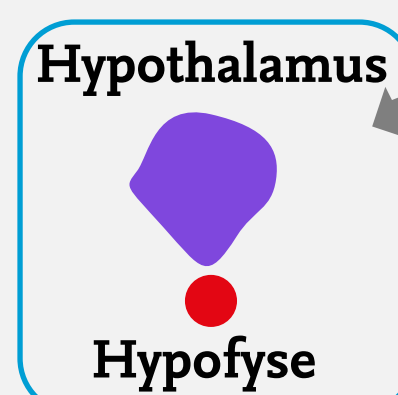
De klachten en verschijnselen van Cushing worden veroorzaakt door medicijnen die stoffen bevatten die op cortisol lijken.

Endogene Cushing

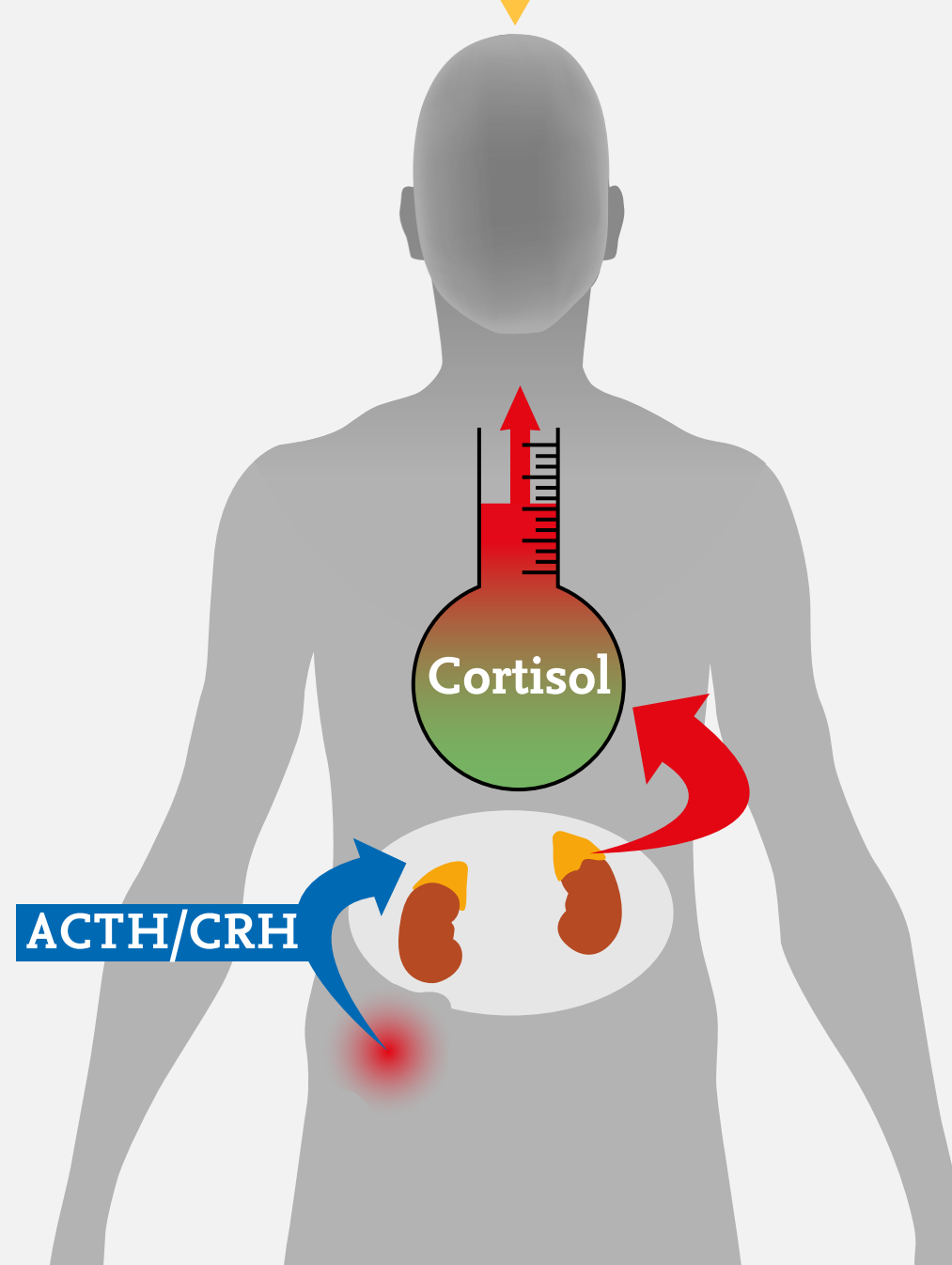
De klachten en verschijnselen worden veroorzaakt door een te hoge aanmaak van cortisol in het lichaam zelf.

Er zijn drie vormen van Endogene Cushing

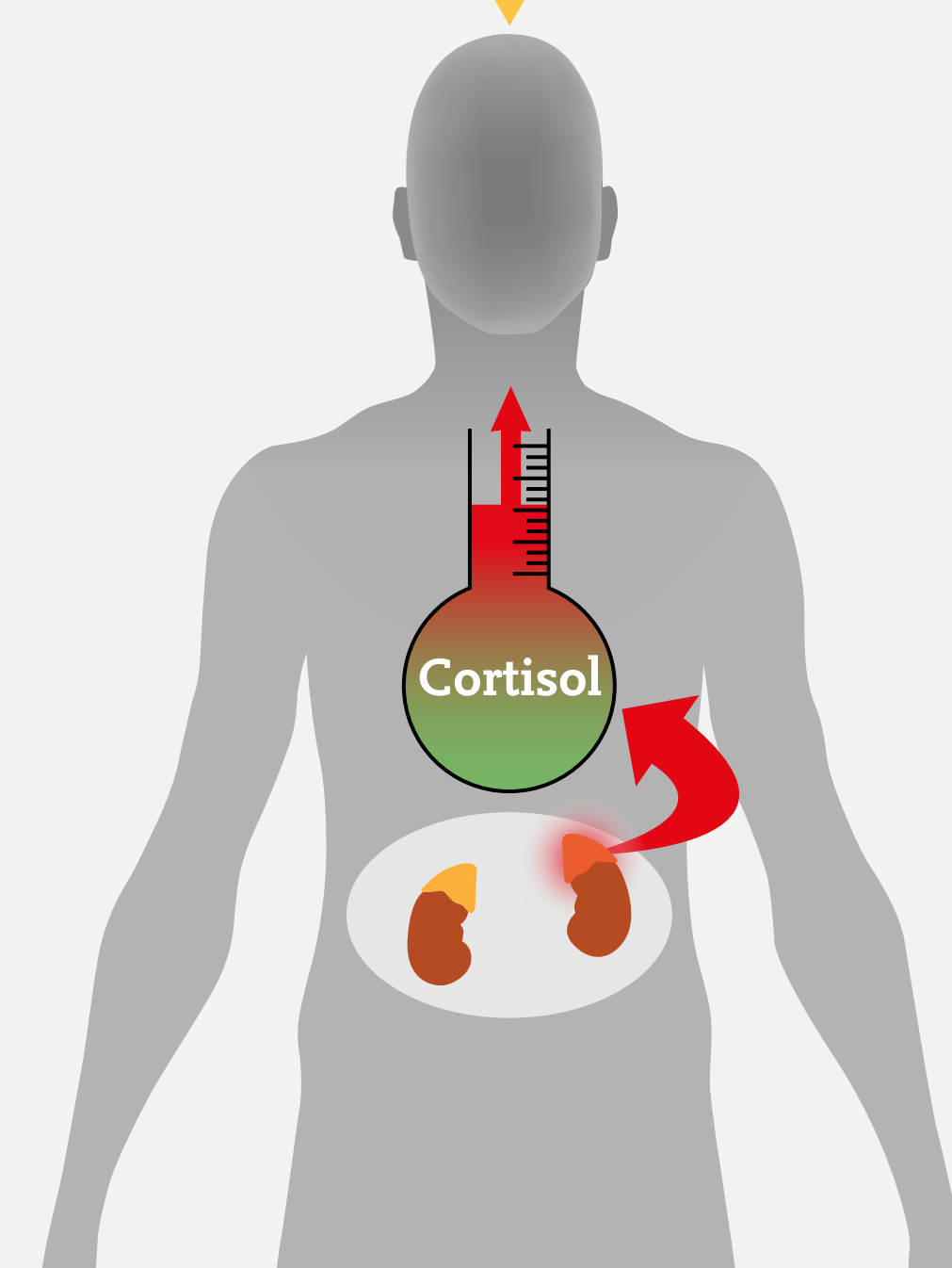
Ziekte van Cushing

Hierbij is er sprake van een gezwell in de hypofyse dat te veel van het hormoon ACTH aanmaakt (hypofyse-adenoom).

Ectopische Cushing

In het lichaam wordt teveel van het hormoon ACTH of CRH aangemaakt, bijvoorbeeld door een gezwell in de longen of alvleesklier.

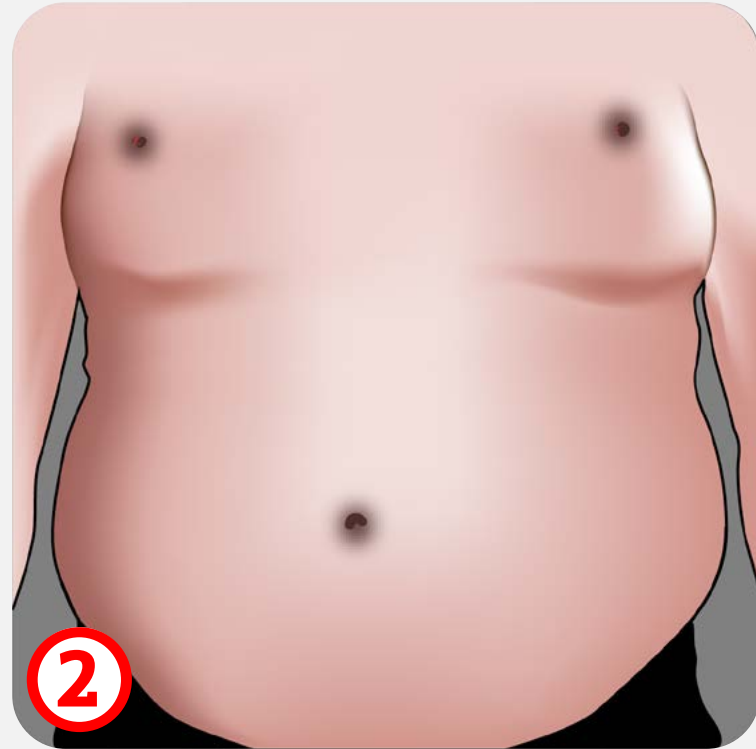
Bijnier Cushing

Hierbij is er sprake van een gezwell in de bijnier dat te veel cortisol aanmaakt.

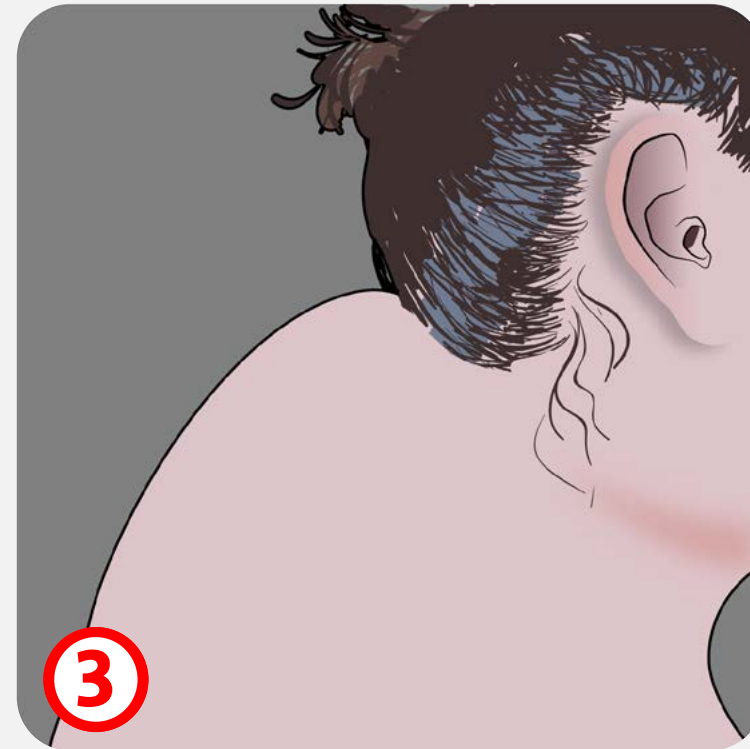
Wat zijn de gevolgen van Cushing?

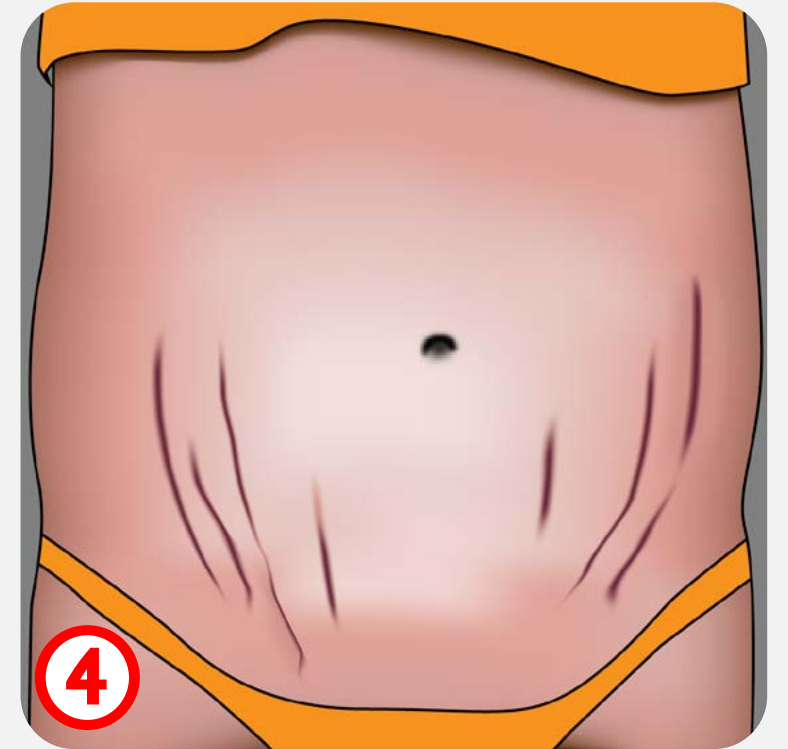
1 Een rond en opgeblazen gezicht (moonface).

2 Vetopstapeling rond de buik (centrale obesitas).

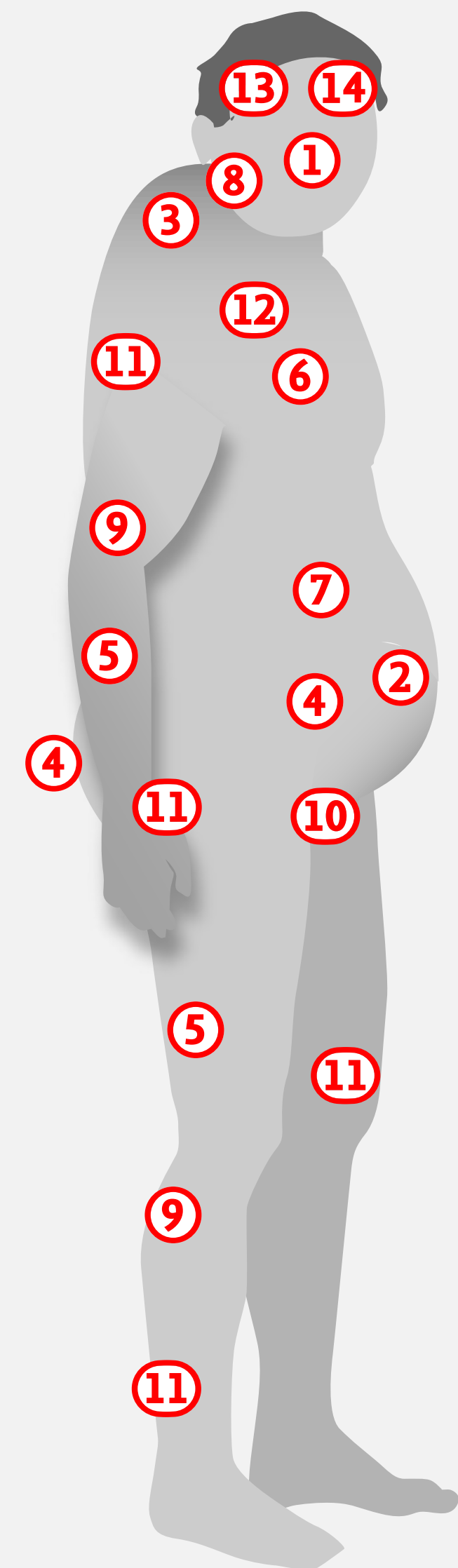
3 Vetopstapeling rond de nek (buffalo hump).

4 Zwangerschapsstrepen op de buik en billen (striae).

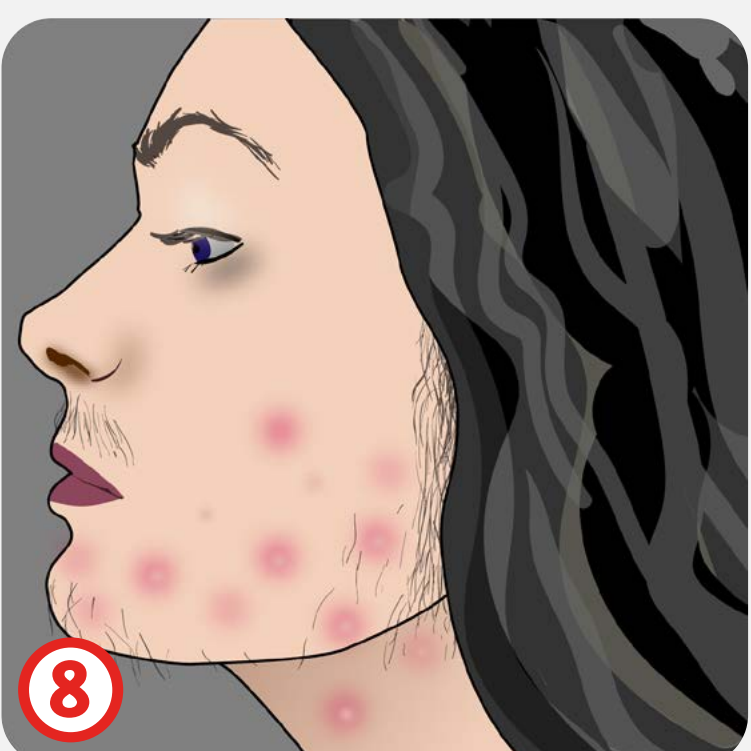
5 Spierafbraak met als gevolg dunne armen en benen en verminderde spierkracht.

6 Hoge bloeddruk.

7 Een te hoog suikergehalte in het bloed (suikerziekte).

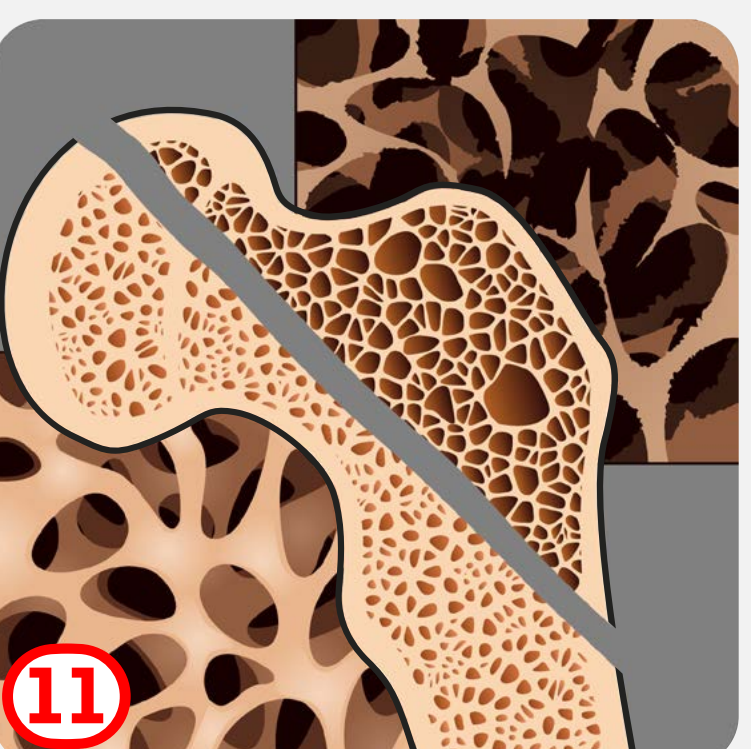
8 Acne van de huid. Overbeharing (hirsutisme).

9 Dunne en broze huid. Blauwe plekken.

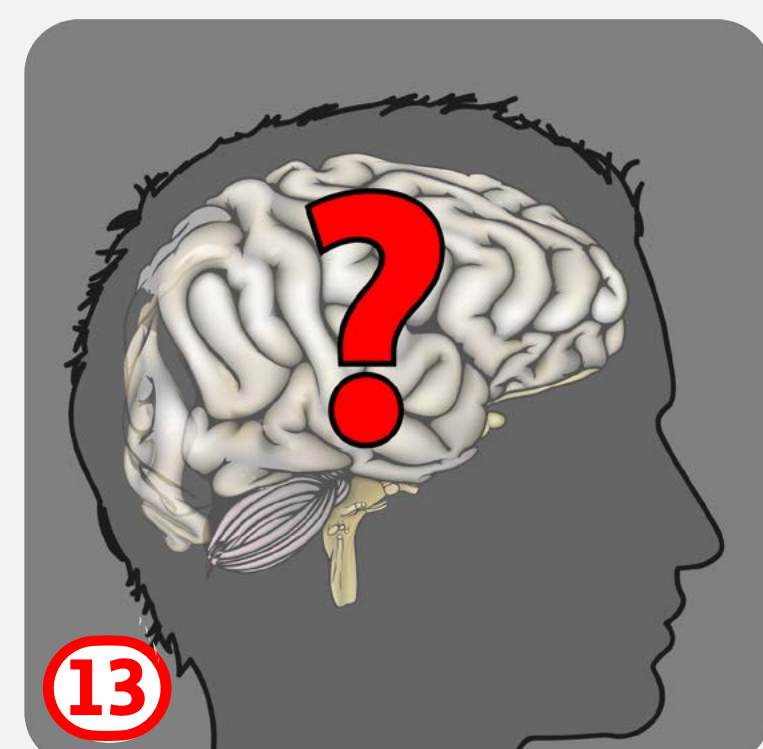
10 Menstruatieproblemen. Verminderde vruchtbaarheid.

11 Brozere botten (verminderde botdichtheid).

12 Vermoeidheid en slaapproblemen.

13 Geheugen- en concentratieproblemen.

14 Stemningsproblemen, zoals een depressie, euforie of een psychose.

Hoe wordt Cushing vastgesteld?

Klachten

- ▶ Moonface
- ▶ Centrale obesitas
- ▶ Buffalo hump
- ▶ Striae
- ▶ Zie gevolgen van Cushing

Fysiotherapeut

Psycholoog

Diëtiste

Huisarts

Geen Cushing.

Huisarts doet onderzoek en stuurt de patiënt op basis van de diagnose al dan niet door naar een specialist.

Mogelijk Cushing

Polikliniek ziekenhuis

- 1** Intake gesprek
- ▶ Gebruikt u medicijnen met steroïden?

[LIJST MET MOGELIJKE MEDICIJNEN](#)

- ▶ Lichamelijk onderzoek

- 2** Mogelijke tests voor het aantonen van hypercortisolisme = te hoog cortisol.

- ▶ 1 mg dexamethason remmingstest
- ▶ 2 x sparring 24-uurs urine
- ▶ 2 x speeksel cortisol 23 of 24 uur

- 3** Mogelijke tests nadat hypercortisolisme is aangetoond.

- ▶ Bloedonderzoek
- ▶ Scan
- ▶ Opname voor verschillende tests
- ▶ Sinus petrosus sampling

Endocrinoloog

1

2

Cushing is niet aangetoond.
Er wordt gezocht naar andere oorzaak.
Bij geen bijzonderheden volgt terugverwijzing naar huisarts.

Internist

1

2

De internist voert dezelfde tests uit als de endocrinoloog.

Cushing is aangetoond.
Doorverwijzing naar de endocrinoloog.
Die doet aanvullend onderzoek.

Cushing is niet aangetoond.
Verder onderzoek naar andere oorzaak klachten.

Behandelen

Het te hoge cortisolgehalte wordt veroorzaakt door medicijnen die stoffen bevatten die op cortisol lijken. Er is dan sprake van **exogene of iatrogene Cushing**.

Test positief

Endogene Cushing
Ziekte van Cushing
Ectopische Cushing
Cyclische Cushing
Bijnier Cushing

Het te hoge cortisolgehalte wordt **niet** veroorzaakt door medicijnen die stoffen bevatten die op cortisol lijken.
Er volgt verder onderzoek naar de oorzaak van de **endogene Cushing**.

3

Test negatief

Geen ziekte. Andere oorzaak zoeken.

Hoe wordt Cushing behandeld?

